

Zgodnja

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik. izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXIII.

V Ljubljani 22. vinotoka 1880.

List 43.

Cerkvene himne.

Poslovenil Janez Bilc.

(Dalje.)

O sv. Jožefu.

(Te Joseph celebrent.) *)

Slavijo tebe naj, Jožef, nebésčani,
Častijo trume naj vernih kristjanov te;
Zasluge polen zaročen Devici si
Slavni, v zvezo brezmadežno.

Nevesta tvoja ko mati postala je,
Se čudiš, v sercu prestrašenem dvomiš že,
Pa angelj tebi pové, da obsenčena
S svetim Duhom spočela je.

Gospoda objameš v naročju ležečega,
In v ptuje kraje ga spremljaš Egiptovske,
Ga iščeš v Jéruzalemu in najdeš spet,
Radost s sólzami združil si.

Po smerti druge smert sveta osréčila,
Dosegli slavo so z vencem zasluženim;
Ti živ še vživaš Boga, kakor angeli,
Po čudnem sklepu bolj srečen si.

Presveto Trojstvo zanesi nam grešnikom;
Po Jožefovih zaslugah dodeli nam,
Da raj presrečni dosežemo, v katerem naj
Večno slavo ti pevamo!
Amen.

O sv. Janezu Nepomučanu. (16. maja.)

I.

(In profunda noctis umbra.)

Tiha noč ko svet zakrije,
Mraka črnega megla:
V hiši svitla luč zasije
Na povelje Večnega.

*) Mera pesmi:

— — — | — — — | — — — | — — —
— — — | — — — | — — —

V noči Janez se rodil je,
Zvezde z neba padajo;
V noči trinog ga vtopil je,
Zvezdice mu svetijo.

Serce torej mu goreče
Žgè ljubezni plamen jak;
Torej mu iz ustnic teče
Govor, kakor med sladák.

Ljubeznjivo v mesto sreče
Vabi serca dobrih zdaj,
Zdaj z ojstrostjo grešne vleče,
Vrača od peklà nazaj.

Denarje daje zapuščenim,
Pomočnik sirotam je;
Po krivici obdolženim
Dobro vrača spet imé.

Po Ivanovi svetosti,
O Trojica blažena,
Čistost dušam daj, kreposti,
Serca daj napolnjena.
Amen.

(Dalje sledi.)

Enciklika

našega svetega Gospoda Leona XIII, po Božji previdnosti papeža, do patrijarhov, pervakov, nadškofov in škofov vesoljnega katoliškega sveta, ki ima milost in občestvo z apostolskim Prestolom.

(Dalje.)

V tem pride glas o srečnem vspehu med Kazari do Rastislava, moravskega kneza. Le-tá, spodbujen z izgledom Kazarov, obravnava s cesarjem Mihelom III o tem, da pokliče nekoliko evangeljskih delavcev iz Carigrada, in kar je želel, je dosegel brez težave. Že s tolikimi deli preslavljenja krepost Cirila in Metoda in jasna njihova volja bližnjemu pomagati je storila, da sta ona bila odmenjena iti v Moravijo. Na potu skoz Bulgarijo, kjer se je bilo keršanstvo že začelo, na nobenem kraju nista opustila priložnosti vero razširjati. V Moravsko pa, kjer so jima do državni mej množice naproti gremele, sta bila sprejeta z naj večji radovoljnostjo in veselo slovesnostjo. In brez pomude sta se lotila, keršan-

aki nauk vlivati v duše in upanje jim k nebeškim dobrotam dvigati; to pa s toliko močjo, s tako delavno pridnostjo, da se je moravsko ljudstvo v ne dolgem času k Jezusu Kristusu obrnilo. K temu ni malo pomoglo znanje slovanskega jezika, ki si ga je Ciril pridobil bil poprej, in veliko je storilo sveto pismo obojne zaveze, katero je bil prestavil v lastni ljudski jezik. Zato ves slovenski rod ima silo veliko zahvaliti možu, ker od njega je prejel ne le samo dobroto keršanske vere, ampak tudi družbinske olike: zakaj Ciril in Metod sta bila perva, ki sta iznašla tudi pisavo, s katero se slovanski jezik piše in znajuja, in iz tega vzroka se oná po pravici čenita začetnika tega jezika.

Iz tako daljnih in razločenih okrajin pa v drugič srečen glas naznani slavne djanja v Rim. — Papež Nikolaj I verlima bratoma zapové v Rim popotvati, in brez pomude se napravljata spolniti povelje; in ko romanje veselo nastopita, neseta seboj svetinje svetega Klemenca. Na to naznanilo Hadrijan II, ki je bil nastopil na mesto umerlega Nikolaja, spremljen od duhovstva in ljudstva, skazovaje veliko čast gre preslavnima gostoma naproči. Telo sv. Klemenca, zdajci preslavljeno z velikimi čudeži, se v slovesnem sprevodu nese v baziliko, ki je bila o Konstantinovem času zidana na tistem mestu, kjer je stala očetovska hiša nepremagljivega mučenika. Nato Ciril in Metod papežu v pričo duhovstva poročata o svoji apostolski službi, katero sta sveto in marljivo opravljala. Iu ker sta bila krivičena, da sta delala nasproti vstanovam prednikov in svetim verskim šegam, ko sta v opraviu službe božje rabila slovenski jezik, sta svojo reč zagovarjala s tako zanesljivimi in jasnimi razlogi, da so papež in vse duhovstvo možá pohvalili in poterdili. Potem sta oba po predlogi izrekla katoliške vere izpovedanje, in zaprisežena, da ostaneta v veri sv. Petra in Rimskih papežev, sta bila od Hadrijana samega imenovana in posvečena škofa, in mnogi njunih učencev so prejeli razne stopnje posvečevanj.

Bilo je pa v previdnosti božji, da je Ciril v Rimu dokončal tečaj svojega življenja 14. svečana leta 869, zrel bolj v čednosti kakor v starosti. Imel je očiten in presladen pogreb, ravno kakor ga imajo rimski papeži, in položen je bil z naj večji častjo v grob, katerega je bil papež Hadrijan sebi sezidal. Svetega trupla ranjcega rimsko ljudstvo ni dopustilo v Carigrad prenesti, akoravno je to želela in prosila preužaljena mati; neseno je bilo v cerkev sv. Klemenca in položeno blizu njegovih koščic, ktere je Ciril sam toliko lét s spoštovanjem imel v varstvu. In ko so ga peljali skoz mesto med slovesnim psalmopetjem, ne toliko v pogrebem kolikor v zmago-slovnem sprevodu, je bilo viditi, da rimsko ljudstvo nebeške slavnosti skazuje presvetemu možu.

Ko se je to spolnilo, se je Metod ko škof na povelje in z blagoslovom papeževim vernil k navadnim apostolskim opravilom in dolžnostim na Moravsko. V tej deželi je bil iz vse duše izgled čede, katoliški reči je služil od dné do dné z večji prizadevnostjo; nemirnim začetnikom novotarij se je serčno ustavljal, da bi ne pretresli katoliškega imena z nespametnimi menitvami; Sventopolka kneza, kateri je Rastislavu nasledoval, je v veri podučeval, in ko je dolžnost opustil, ga je opominjal, svaril, poslednjič ga s prepovedjo svetih skrivnost kaznoval. Iz teh vzrokov si je nakopal jezo ostudnega in nečistega nasilnika, od katerega je bil pahnjen v pregnanstvo. Kadar je bil pa nekoliko pozneje zopet vstanovljen, je z opomini v pravi čas dosegel, da je knez boljši misli razodeval, in spoznal, da poprešnje navado mora z novim življenjem popraviti. To pa je zares čudno, da je čujoča Metodova ljubezen, prestopivši moravske meje, kakor pri Cirilovem življenji Liburnijane in Serbe dosegla, tako zdaj Panonce pridobila, katerih poglavarja,

Kocela po imenu, je v katoliški veri podučil in v dolžnosti ohranil; tako tudi Bulgare, ktere je z njih kraljem Bogorisom vred v keršanski veri poterdil; pa Dalmatince, s kterimi je nebeške darove delil in taistih deležne storil; in Korotane, med kterimi je veliko delal, da bi jih pripeljal k spoznanju in čenjenju pravega Boga.

(Konec sledi.)

Pridiga o zlati maši

preč. g. Karola Tedeschi-a, fajmoštra v Gorjah,
10. oktobra 1880.

„Tako naj nas ima vsak ko služabnike Kristusove in delivce Božjih skrivnost. Tukaj pri delivcih pa se išče, da je kdo zvest najden.“ (I. Kor. 4, 1. 2.)

Velikokrat sem na tem svetem kraji besedo Božjo oznanoval, še večkrat sem jo oznanoval drugje, kjer je bilo morebiti še težavnejše govoriti; toda s tako bojzljivostjo in skerbijo kakor danes še nikdar nisem šel na prižnico, in ako bi mi ne velevala pokorščina in hvaležnost do prečastitega gospoda zlatomašnika, mojega prvega fajmoštra in tako rekoč družega očeta, bi nikakor ne bil prevzel častne pa težavne naloge, imeti današnji slavnostni govor.

Bojazljivost in skerb moja pa niste prazni, ampak čisto opravičeni. Nenavadna in redka je namreč slovesnost, katero danes obhajamo, in le malokteri duhoven doživí zlató mašo ali petdesetletnico svojega mašništva, katero danes darujejo Vaš prečastiti in preljubljeni gospod fajmošter, ki so bili 25. avgusta 1807 v Šmartnem pri Kranji rojeni in ravno danes pred 50 leti, t. j. 10. oktobra l. 1830 za mašnika posvečeni. Nenavadni so tudi poslušalci, ki jih imam danes pred seboj, ker vidim razun farmanov gorjanskih in sosednjih tukaj zbranih tudi mnogo gospodov duhovnih tovaršev in družih častilcev in prijateljev prečastitega gospoda zlatomašnika, kateri vsi od mene pričakujejo, da bi jim pri tej posebni slovesnosti kaj posebnega povedal. Nenavadna je pa tudi okoliščina, v kateri se jaz sam danes nahajam. Vi se po pravici nadejate, da bodem danes govoril o prečastitem gosp. zlatomašniku, oni pa bi v svoji ponižnosti naj raji imeli, da bi o njih popolnem molčal, in o drugih rečeh govoril. Moja naloga je toraj zares težavna in skerb moja opravičena. V Božjem imenu bom skušal vstreči obema, najprej prečastitemu g. zlatomašniku, ki danes gorečnejše kakor prej kedaj ponavljajo besede psalmistove: „Ne nam, Gospod, ne nam, ampak svojemu imenu daj čast!“ (Ps. 113, 9.) Ker pa današnja slovesnost ne zadeva samo prečastitega gospoda zlatomašnika, ampak tudi celo faro gorjansko, ki se je danes praznično oblekla in okinčala, da bi razodela svojo ljubezen, svojo vdanost in spoštovanje do svojega prečastitega gospoda fajmoštra, upam, da mi gospod zlatomašnik ne bodo za zlo vzeli, ako bodem skušal vstreči tudi Vaši želji, ter nekoliko spregovoriti o delovanji prečastitega g. zlatomašnika, katerih vodilo je vedno bilo: čast Božja in zveličanje Vaših duš.

Pokazal Vam bom toraj najprej podobo pravega duhovnega pastirja, potem pa tudi omenjal, kako so si prečastiti g. zlatomašnik zmerom in povsod prizadevali svojim ovčicam biti pravi in dobri pastir.

Prečastitemu g. zlatomašniku naj bo to v posebno tolažbo, da so si na vso moč prizadevali spolnovati svoje dolžnosti, nam drugim duhovnom naj bo v spodbudo, da bi posnemali prečastitega g. zlatomašnika, Vam pa, njihovim ovčicam, naj bo v posebno zadostenje in veselje, ker imate tako dobrega pastirja, tako skerbne in vnetega duhovnega očeta.

Bog blagoslovi moje besede in vodi Vaša serca, da bi bila današnja slovesnost za nas vse vir obilnega sadu in zasluženja!

1. Ko je bil Kristus po svojem vstajenji prišel k apostelnom, ki so bili zaperti iz strahu pred Judi, pozdravil jih je s prelepimi besedami: „Mir vam bodi. Kakor je Oče mene poslal, tako tudi jaz vas pošljam.“ (Jan. 20, 19.) V teh besedah je ob kratkem povedano vse, kar je duhoven vernemu ljudstvu; on je namreč namestnik Jezusov, ter svoje oblasti nima od kakega človeka, bodi si tudi kneza ali kralja; tudi ne od kakega angelja ali druge stvarí Božje, ampak od Kristusa samega. Naš sveti Odrešenik je namreč hotel, da bi vsi ljudje, na vseh krajih svetá in o vsih časih deležni postali njegovega odrešenja. Ko se je toraj povernil k svojemu nebeškemu Očetu, izvolil je svoje aposteljne in učence, da bi njegovo sveto delo nadaljevali na svetu ter ljudem delili tiste dobrôte, ki so jim za večno zveličanje potrebne.

Perva zapoved, ki jo je Gospod dal svojim apostelnom in učencem, pa je bila: „Pojdite tje in učite vse narode, učite jih spolnovati vse, kar koli sem vam zapovedal.“ (Mat. 28, 19. 20.) Pa ne samo aposteljni in učenci, ampak tudi škofje in mašniki, ki so njihovi nasledniki, imajo sveto dolžnost, verne učiti, jim nauk Gospodov oznanovati, ter jih podučevati v vseh resnicah, ki so jim za zveličanje potrebne. Pravi duhoven si toraj na vso moč prizadeva spolnovati to zapoved Jezusovo.

On že otročiče k sebi vabi in kliče, ter jih doma ali v šoli, cerkvi uči Boga prav spoznavati in njegove ss. zapovedi spolnovati. Odrašenim pa v pridigah in kerščanskem nauku, v spovednici in domačem razgovoru goroče razklada zapovedi Gospodove, ter jih uči vsega, kar jim je potrebno vedeti, da svoje življenje prav vravnajo in pri skerbi za telesne potrebe ne pozabijo svoje duše. Pravi duhoven pa pri tem ne gleda na to, ali njegove besede ljudem dopadajo ali ne; on ne zgače ušes svojih poslušalcev, temuč edino le oznanuje Gospoda, naj bo priležno ali nepriležno. Pač pa se njegova beseda ravna po potrebah njegovih poslušalcev. Otrokom je lahko umevna in njihovi razumnosti primérna, odraslim pa je jasna in odločna; ona je kakor hladna rosa, ki véle oživlja, kakor iskra; ki lahkomisljene vnema, kakor ogenj; ki merzle ogreva, kakor luč; ki nevedne razsvetljuje, kakor blisk; ki oterpnjene pretresa, kakor strela; je kakor vir, iz ktereга zamorejo vsi zajemati dušni mir in zadovoljnost serca.

2. Človeku pa ne zadostuje samo poznati svetih resnic in zapoved Gospodovih; on je sam na sebi pre slab, da bi jih mogel spolnovati. Za to potrebuje posebne pomoči Božje, ki ga v dobrem podpira ter pripravnega stori, da more svoje življenje po Božjem uku vravnati in svoje dolžnosti prav spolnovati. To pomoč pa nam Bog deli po svetih zakramentih in duhovni imajo oblast, ob enem pa tudi dolžnost, nam ss. zakramente deliti. — Precej ko človek na ta svet stopi, sprejme ga duhoven, da ga prerodi v zakramentu sv. kersta ter vpelje v Cerkev Gospodovo, stori ga otroka Božjega, brata Kristusovega in dediča nebeškega kraljestva. Zato so mašniki tako rekoč naši duhovni očetje, o katerih sv. Krizostom piše: „Duhoven je tako rekoč skupni oče vseh; zato se spodobi, da za vse skerbí in vsem streže, kakor Bog, čigar namestnik je.“ (Hom. in I. Tim. c. 2.) — Dober oče pa skuša svoje otroke obvarovati vseh nevarnost, ki jih to življenje za vsakega človeka ima. Zato je Jezus svojim apostelnom na binkoštni praznik poslal sv. Duha, da bi jih po njegovem odhodu tolažil, vterjeval in v edinosti sv. vere ohranil; zato je pa tudi svojim namestnikom ukazal verne vterjevati v zakra-

mentu sv. birmе, ki ga nam naši višji duhovni, to je škofje, delé. — Vterjen z gnado Božjo se človek podá med svet, ki ima pa toliko nevarnost in zapeljivost, toliko skušnjav in slabih zgledov, da marsiktereга preslepé in od Boga odvernejo. Vse terpljenje Kristusovo, vse dobrôte in gnade, ki jih je pri sv. kerstu prejel, bi bile toraj zastonj, ako bi nam Jezus ne bil dal duhovnov, ki nas v zakramentu sv. pokore z Bogom vnóvič spravijo in k novemu življenju gnade Božje obudé. Tega pa ne storé samo enkrat, samo desetkrat ali sedemdesetkrat, ampak sedemkrat sedemset; to se pravi, kolikorkrat se spotaknemo, kolikorkrat pademo, kolikorkrat s prave poti zaidemo, tolikokrat nas vabijo, da se k Gospodu razaj povernimo, tolikokrat nam svojo roko podajajo, da zopet vstanemo, tolikokrat nam v zakramentu sv. pokore odpuščajo naše grehe, ter so vsaki dan in vsako uro pripravljeni za vse, ki njihove pomoči potrebujejo. Duhoven je toraj tako rekoč srednik in spravník med Bogom in grešnikom, kteremu na mestu Kristusovem grehe odpušča, naj so ti še tako veliki in morebiti rudeči kakor škerlat in naj jih bo tudi toliko, kakor lás na glavi, če se namreč iz celega serca kesá in poboljša.

Pa ne samo vzdigniti hoče duhoven grešnika, ampak tudi vterditi in v svetem življenji ohraniti ter mu v ta namen deli pravo Telo in pravo Kri Jezusovo, v katerih nas božji Odrešenik zagotavlja: „Ako kdo jé od tega kruha, bo živel vekomaj.“ (Jan. 6, 52.) Spomnite se le tistega dné, ki je bil gotovo naj lepši in naj srečnejši za vas, ko ste namreč z naj boljšimi sklepi prejeli prvo sv. obhajilo. Mašnik so vas k altarju peljali, iz mašnikovih rók ste prejeli najsvetejši zakrament, mašnik so vas tedaj blagoslovljali ter vam priporočali zvestim in hvaležnim ostati Božjemu Jagnjetu, ki odjemlje grehe sveta. In kadar koli ste se pozneje povernili k mizi Gospodovi, da bi se okrepčali s kruhom angeljskim, vas so mašnik z neizrekljivim veseljem sprejeli, ter vam podelili Telo našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki ohrani našo dušo k večnemu življenju. Sej vsaki dan za vas na altarju opravljajo daritev nove zaveze, sej vas vsaki dan vabijo k mizi Gospodovi, ter se vas vsaki dan pri sv. maši spominjajo, da bi vas vterdili v sv. veri, ohranili v čistosti in nedolžnosti ter vas obvarovali večnega pogubljenja. — Pa skerb mašnikova s tem še ni pri kraju. Ako si človek zbere tovaršico, ki bi mu na strani stala, mu pri trudapolnem delu pomagala ter ž njim delila žalost in veselje, zopet mašnik blagoslovlja njuno zvezo in jima priporoča drug drugemu v ljubezni in zvestobi vdanima ostati ter se toliko časa ne ločiti, dokler ju ne bo smert ločila. — In kakor je mašnik sprejel človeka, ko je stopil na svet ter mu na strani stal skoz celo njegovo življenje, ravno tako ga tudi tedaj ne zapusti, ko se ima s tega sveta ločiti. Ako ga tudi njegovi naj zvestejši prijatli in naj boljši znanci zapusté, ako ga nesreča in revšina tare, ako kužna bolezen vse ljudi od njega odganja, se mu vendar duhoven z milim in pohlevnim obrazom približa, ga tolaži, s svetimi zakramenti okrepčuje ter z gorečimi zdihljeji Gospoda prosi, da bi sprejel njegovo dušo v nebeški raj. — Še celó po smerti Vas pravi duhoven ne zapusti. Ko vas morebiti vaši lastni otroci ali starši pozabijo, ko se vas morebiti vaši naj boljši prijatli več ne spominjajo, spominja se vas še mašnik pri daritvi svete maše in Boga prosi, da bi vas očistil tistih madežev, za ktere se je vam treba na unem svetu pokoriti, ter vsaki dan pri svojih molitvah in gredé memo pokopališča k Bogu zdihuje: Gospod, daj jim večni mir in pokoj in večna luč naj jim sveti!

3. Kristus je cele noči prečul v molitvi in neprenehoma skerbél za ubogi človeški rod. In tudi v tem

oziru morajo biti duhovni njegovi namestniki in služabniki. Da bi te imenitne in važne dolžnosti kdo izmed njih ne opustil, odločila in zapovedala jim je sv. Cerkev za vsaki dan posebne molitve, ki jih morajo za vas in za se opravljati; in kakor je Mojzes z razpetimi rokami na gori molil za izraelsko ljudstvo, ko se je s sovražnimi Amalekiti bojevalo; ravno tako mora tudi pravi duhoven moliti za sebi izročeno verno ljudstvo, da bi ga Gospod pri delu blagoslovil, v bojih in skušnjavah vterdil ter obvaroval vseh sovražnikov na duši in na telesu. — Zlasti pa mora pravi duhoven svojega Odrašenika posnemati v svojem življenju; in dasi ne more ž njim reči: „Kdo izmed vas me more greha obdolžiti?“ (Joan. 8, 46.), ker tudi kot duhoven ostane ubog grešen človek: si mora vendar prizadevati, da svojim vernim lep zgled daje po besedah sv. aposteljna, ki jih je pisal svojemu ljubljenu učencu Timoteju: „Zgled bodi vernim v besedi in obnašanju, v ljubezni, veri in čistosti.“ (1. Tim. 4, 12.) Beseda namreč le gine, pravi že star pregovor, zgled pa rine. Duhoven, ki bi sam ne živel po nauku, katerega drugim oznanjuje, bi se iz svoje imenitne službe tako rekoč norčeval in bi bil podoben cestni roki, ki drugim pravo pot kaže, sama pa po nji ne gre. Kako hoče pač tak duhoven drugim kazati pot v nebesa, ako sam hodi po poti, ki pelje v pogubljenje? Kako hoče drugim priporočati čednost, za katero sam ne mara? Kako hoče v drugih zbujati hrepenenje po večnem življenju, ako sam hrepeni le po časni sreči in po posvetnem razveseljevanju? Zato si pravi duhoven skerbno prizadeva, da sam tako živi, kakor druge uči. Zato je ojster proti samemu sebi, pa pohleven in prizanesljiv proti drugim; zato je ponižen v sreči, pa neomahljiv in stanovitven tudi v nesreči; zato svojim ovčicam vedno razodeva živo vero, terdno upanje in gorečo ljubezen, ter hoče vsem vse postati, da bi vse Kristusu pridobil. Tak duhoven veliko opravi in doseže pri svojih farmanih, in spoštovati ga morajo še tisti posvetni ljudje, ki se sicer kerščanski veri in pobožnemu življenju morebiti posmehujejo.

(Konec prih.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Potovanje k predstavljajanju Kristusovega terpljenja v gornjem Amergavu na Bavarskem [Dalje]. Padova.) Iz Benedk sva šla v sredo zjutraj; sedla sva ob štirih v čoln, kateri je naju peljal na kolodvor. S kolodvora sva se peljala z železnim vlakom, kakor poprej v mesto, čez „Lagune“, podobne močvirju, po velikanskem mostu, kateri je 3600 metrov dolg, in sloni na 224 v zemljo vzdanih stebrih, ter sva dospela v Mestre. Od tod sva se peljala po lepi ravnini, podobni krasnemu vertu, proti Padovi. Njive, travniki, ceste, vse je obsajeno z drevesi, katerih se deržijo brajde, ki dajejo močno vino. V poldrugi uri bila sva že v Padovi. Mesto Padova šteje blizu 60.000 prebivalcev, ulice so tesne in pred hišami stojé mostovži (arkade), tako, da se po senci hodi. Zavolj znamenitosti tega mesta sva sklenila nekaj ur tukaj ostati, ter počastiti sv. Antona, kateri je tukaj preživel svoje zadnje leta, tukaj umeril, in kteremu so pobožni meščani za nagrobni spominek pozidali prekrasno in velikansko cerkev. Pri kolodvoru sva stopila v voz, ter se peljala skoz mesto naravnost k sv. Antonu. Ostermela sva, zagledavši cerkev, nad njeno veličastnostjo. Tukaj se nama pridruži jako omikan človek, govoril je dobro latinsko, ter se ponudil za spremljevalca in vodnika po mestu. Bil je Padovanec, močno pobožen, ki je še tisti večer odrinil v Rim k

Trapistom. Ta je naju peljal v cerkev, ter nama vse razkazoval in posamezne reči popisoval. Šla sva naj poprej k altarju sv. Antona, kateri stoji na vzvišenem prostoru. Dasiravno je bil delavnik, vendar je klečalo tu mnogo ljudi raznih stanov, vsak vtoplejen v gorečo molitev; do solz me je ganil pogled na to množico, ki je iskala — Bogu je znano, v kakih potrebah ali stiskah — pomoči pri čudodelnem svetniku in poljubovala z veliko spoštljivostjo tla, stopnice, in zlasti prekrasni sarkofag (rakev), v kterem so hranjeni telesni ostanki sv. Antona. Na sarkofagu stoji prelepi marmornati altar, katerega kinča bronasta podoba sv. Antona in nad altarcem stoji latinski napis: „Pridite k meni vsi, ki ste v revah in nadlogah.“ Tedaj sva tudi midva z g. prijateljem pokleknila in se v serčni molitvi priporočila v varstvo tega vélikega svetnika. Potem me je vodnik peljal v zakristijo, kjer sem se za sv. mašo pripravljaj, in potem pristopil k altarju sv. Antona, na kterem sem opravil presv. Daritev. Priporočal sem sv. Antonu vse, zlasti pa tiste, za katere sem še posebno dolžan moliti. Memogredé naj opomnim, da na Laškem nikomur maševati ne pusté, če nima od svojega škofa priporočila (Litteras commendatitias), za katero sem pred odhodom tudi jaz milg. knezoškofa prosil in ga dobil. Med sv. mašo sem jih na stotine obhajal, kar priča, kako pobožno je ondotno ljudstvo. Na altarju sv. Antona gori vedno noč in dan 24 lampic, in dokler se sv. maše opravljajo, tudi 12 voščeni svéc. Po sv. maši, poln dušnega veselja, sem razgledoval natančneje razne marmornate plošče na zidu, katere predstavljajo devet naj večih čudežev po sv. Antonu storjenih, tako n. pr. je obudil sv. Anton mrtvo ženo, katero je bil njen lastni mož po nedolžnem umoril; sv. Anton najde v persih neusmiljenega bogatina na mestu serca kamen, serce pa v skrinji pri denarjih; podeli novorojenemu detetu zgovornost; oživi več merličev. Vidil sem dalje sreberne posode, v kterih hranijo jezik in tudi nekaj las sv. Antona; mnogo ljudi je tudi zaupljivo in ponižno klečalo, ter častilo sv. Antona, kateri je po mnogem zatajevanju samega sebe in po obilnem terpljenju in delu za zveličanje duš dosegel v nebesih večno veselje. Težko sva se ločila od cerkve sv. Antona, pa tega, kar sva vidila tukaj in kar je najino serce občutilo, nikdar pozabila ne bova.

Šla sva od tod v naglosti v bližnjo cerkev sv. Justine, ta je še večji memo cerkve sv. Antona; dolga je 111 metrov, in kinča jo osem kupelj in visok zvonik. Ta cerkev hrani veliko zakladov. Kdor pride pervikrat na Laško, ga mnoge in prelepe cerkve zares osupnijo in k najvišjemu občudovanju navdušujejo; ne more se to jasno dopovedati, to se mora viditi. Res lepa je naša stolnica, pa imenovati bi jo smel oziroma velikosti in kinča podružnico velikih laških cerkvá. Pod glavnim altarcem cerkve sv. Justine počiva v prekrasnem sarkofagu telo device in mučenice sv. Justine. V prvi kapeli na levi strani je hranjeno pod altarcem telo sv. evangelista Lukeža, in v njej nasprotni kapeli na desni strani pa mnogo svetinj sv. aposteljna Matija. Dalje so v tej cerkvi hranjena telesa sv. Rajnalda, sv. Felicite, sv. Maksima, sv. Jakoba in sv. Prosdocima, prvega padovanskega škofa, ki je to poprej pogansko mesto pridobil kerščanski veri. Tukaj se vidijo tudi podzemeljske ječe, v kterih so nekaj bili sveti mučeniki vkle-njeni. Tik teh jéc je studenec nedolžnih, velika raka, v kateri počiva mnogo ss. mučnikov, ki so za sv. vero v Padovi kri prelili. O kako močno spodbuja ta cerkev romarja k molitvi in pobožnemu premišljevanju. Prav milo se je nama storilo, ko sva se s to cerkvijo morala posloviti, ter sva šla v véliko škofovsko cerkev, ali katedralo. Bila je ravno ura devet, in jutranjice so se pri-

čele; korarjev je bilo dvanajst in trinajsti je bil (posvečeni) škof. Korarska maša je slovesna z obilno asistenco, preč. gg. kanoniki so Glorio, Credo in Sanctus peli unisono — orgljal je vmes le kaj malega. Vse me je močno ganilo, spominjal sem se na ljubljansko stolnico, kjer se korarska maša in tudi jutranjice le bolj mirno obhajajo. Napolnjena je ta cerkev z marmornatimi altarji, in nagrobnimi spominki, ker je v njej pokopanih mnogo imenitnih velikašev in umetnikov. Od tod sva šla še na vseučilišče; potem v mestno hišo, v kateri je naj večja dvorana v celi Evropi, dolga 70 metrov; ogledala sva si še mesto, ter tako dobro porabila čas, katerega sva si odločila za Padovo. Popoldne ob štirih sva zapustila nama nepozabljivo Padovo, ter se odpeljala čez Vičenco in Verono v Trient. Rada bi se bila nekaj časa v Veroni pomudila, pa čas ni dopuščal. (Dalje sledi.)

Kranjecem v spodbudo. V Ameriki imamo Kranjci dva škofa in polno katoliških misijonarjev, in skoraj kamor Kranjec gre na tuje, najde kacega rojaka. Pa tudi po imenitnejših krajih našega cesarstva je veliko Kranjcev. Z Dunaja nam naznanja verl prijatelj, da vedno več Slovencev tje prihaja, odkar je tam kranjski polk (regiment). Morda bi čitatelje zanimalo zvedeti, da tudi sedanji provincijal dolnje-avstrijskih in štajarskih oo. minoritov, ki na Dunaju stanuje, je Slovenec, namreč P. Alojzij (prej Henrik) Polak, doma iz Teržiča na Gorenjskem. Spoštujeva mnogoverstne njegove zasluge, ki si jih je nabral že v Gradcu, ga je ondotni kapitel izvolil za provincijalnega načelnika, če tudi še nenavadno mladega. — Pa še to. Tudi sedanji rimski general oo. minoritov je Slovan, namreč P. Bonaventura Soldatić, rojen Dalmatinec, ki je pred nekimi leti na Dunaju izveršil višji bogoslovne nauke. (V tem inštitutu, kakor je znano, imamo enega Kranjca med načelniki in letos dva doktoranda, pa tudi tri kranjske fante v službi, ki sicer niso mojstri v nemščini, pa s svojim obnašanjem in pridnostjo boje to „slabost“ med Nemci prav v zadovoljnost nadomestujejo.) To bi se dalo obilno še dalje snovati, zlasti ako bi segli v neduhovske kroge in stanove. Pa bodi to zadosti in naj služi mladim ljudem v spodbudo in poterjenje tega, kar je že davno rekel kranjsk učenjak:

Kranjc je vse,
če le če.

Zadnje besede: „Če le če“, naj si mnogi mladi z debelimi čerkami zapišejo v svojo spomenico ali „Notes“ — knjižico. Pokaži sleherni, da „češ“, ne lenobe pasti, ne malopridnosti počenjati, ne pretepati se; ampak: pošteno deržati se svoje vere in svojega dela, ali kakor so mati rekli: „Rad moli, pridno delaj, Boga ne pozabi.“

Iz Gorij. Dan 10. oktobra 1880 ostal bode Gorjanski fari nepozabljiv; bil je resnično zlati dan za preč. dušnega pastirja gorjanskega, ki so obhajali, kakor znano, slovesno zlato mašo, pa tudi za poštene farmane gorjanske, ki so ta dan s tolikim veseljem naznanjali ljubezen svojemu predragemu dušnemu očetu. Zlato in srebro je drago cenjeno, in le prevelikokrat še preveč na svetu premore, dneva tacega in veselja enacega pa ne kupi in ne pripravlja zlato in srebro — temveč to je dan, ki ga je dal Gospod! Petdeseto leto je že v starosti človeški pomenljivo leto, kdor ga doživi, že vé, kaj se v 50 letih doživi in prestane; petdeseto leto mašništva, koliko pomenljivši je še le ono. Ako je bilo 50. leto sveto Izraelcem, je petdesetletnica tudi katoliškemu mašniku svet, prečastitljiv dogodek. Gorjanskemu občeljubljenemu g. očetu, preč. gospodu Karolu Tedeschi-u jo je Bog dal doživeti.

Desetega oktobra 1830 so bili v Ljubljani posvečeni za mašnika in 17. oktobra so v svoji rojstni farni cerkvi v Šmartinu pri Kranji imeli novo mašo. V 50 letih duhovnega pastirovanja so imeli skoz in skozi težavne službe: v Sodražici, v Polhovem gradu, na Verhniki, v Cirknici, in v Žiréh, kot fajmošter pa na Prežganjem, in zdaj že malo dni manj kot 28 lét v Gorjah. Od leta 1842 imeli so, ter imajo še zdaj leto in dan ob nedeljah in praznikih službo Božjo dopoldne in popoldne; pa pri vsem tem preobilnem trudu jim je Bog dal doživeti 50letnico, zlato mašo; oni so v naši škofiji 30. zlato-mašnik. Gospod res čuje nad svojimi maziljenci, in verno slovensko ljudstvo naj bi ne pozabilo, kako milostno Bog ravno za nas skerbi. Tudi v naši ljubljanski škofiji se je pred nekaj časom jel sad sovražne liberalne setve, ki mladino šolsko strupeno kvari in duhovne obira in zatira, občutljivo kazati v pomanjkanju duhovnov. Gospod pa ohranjuje stare zaslužene može, kateri po premnogih skušnjah v pastirstvu tudi pri svoji sivi starosti še za kraljestvo Božje in za zveličanje duš blago in vspešno delajo. Tem pa posebej veljajo besede sv. pisma: „Blažene stopinje oznanovalec miru in delivcev dobrot!“ Kako lepo se te besede vjemajo z življenjem in delom našega preč. gosp. očeta in zlatomašnika, ne smém dalje opisovati, ker vé, kako res bi žalil njih blago serce, bo pa tudi saj nekaj o tem izverstni slovesni govor g. K. Kluna v „Danici“ naznanil. Omeniti le hočem, kako lepo so Gorjanski farmani vedili ceniti namen teh besedi o priliki zlate maše svojega preljubega dušnega očeta. G. zlatomašnik gotovo nikdar niso iskali slave in hvale ljudi, po besedah sv. Pavla so vsaki čas učili, opominovali, prosili, svarili in kregali v vsej ljubezni in poterpežljivosti, pa tudi z aposteljsko serčnostjo in vnemo. Nikdar niso molčali k nerodnostim, nikdar gladili napčinih razvád, pa ravno s tem so dosegli, česar niso iskali, ter Gorjani dobro vejo, kaj imajo v svojem duhovnem očetu. Resnično, le s tem, da duhoven ne pozabi, kar je Jezus svojim apostelnom rekel: „Jaz sem vas od sveta odvezel“, in besedi sv. Pavla: „Ne ravnajte se po tem svetu“, zamore si ohraniti veljavo, ki mu je potrebna k vspešnemu delovanju v duhovski službi, „da nas namreč vsaki tako ima, ko služabnike Kristusove in delivce njegovih skrivnosti“.

(Konec naal.)

Sveti Jožef.

(Dalje.)

Kaj pa pomeni pas sv. Jožefa.

Kedar se mašnik nameni opravljati naj svetejši daritev nove zaveze, se obleče v posebne, le za to odločene oblačila. Belo dolgo obleko, albo imenovano, si pripaše s pasom, cingulom, ne le zato, da mu dolgo, nabrano oblačilo ne opovera pri počasni hoji; ta pas ima imenitni skrivnostni pomen, kakor tudi vsa druga oprava. Razviden je ta pomen po kratki pa priserčni molitvi, katero po cerkveni naredbi mašnik moli; kedar se s tem pasom prepasuješ. Mašnik moli: „Opaši me, o Gospod! s pasom čistosti, in zateri v mojem ledju vse nagnjenje mesene poželjivosti, da ostane v meni čednost zderžnosti in čistosti!“

Po tej cerkveni molitvi je toraj pas pomen sv. čistosti, ki je naj lepši čednost, ktera lepoto daje vsim drugim čednostim, ktera človeka dela angeljem podobnega, ktera ga oziroma celo nad angelje povzdigne. Kakor pa je sveta čistost lepa in draga v očeh Božjih, in lepa in draga tudi ljudem; ravno tako je pa tudi

silno nevarno in zares težko, jo neomadežano ohraniti. Čistost je tako občutljiva čednost, da naj manjši puh strupenega greha jo oskruni ali celó zaduši; je cvetlica, ktera z naj rahlejši dotiko že oveni. Ta preimennitni zaklad nosimo v po vsem zdrobljivi posodi. Le presgodaj in le prehitro se vzdiguje v človeku meseno poželenje, ki ni nikdar ugnano. Sprideno meso se vedno, neprenehoma z vso silo vzdiguje zoper duha. Kdo ne čuti te nesrečne vojske? K temu smo izpostavljeni vsi na neizrečeno polzko stezo. In ta ledena stesa so slabi zgledi, nečimerni svet, ki s svojimi zvijačami draži in mika, da omahljivega, mesenega človeka kaj lahko v svoje povsodi mu nastavljene mreže vlovi, in ga zakuje velikrat v dolgo pa zaničljivo in prestrašno sužnjost. Ni je nobene druge čednosti, ki bi imela tako hude in vedne boje s svetom in s svojim lastnim mesom. Sej vemo, da naj večji svetniki so imeli prestrašne boje za ohranjenje sv. čistosti. Kdor jo hoče ohraniti, ali kdor jo hoče zopet pridobiti, če jo je nesrečno oskrnil, ter je meso premagalo duha; se mora zares hudo vojskovati. On je, če tudi nekervav, vendar zares mučenik. Ako je v zadobljenje ktere čednosti zraven lastnega prizadevanja in vednega zatajevanja človeku potrebna posebna pomoč Božja; je gotovo naj potrebniši v ohranjenje ali zadobljenje svete čistosti. Zato po vsi pravici pravi modri: „Ko sem pa zvedel, da ne morem drugač zderžljiv biti, kakor če dá Bog, sem pred Gospoda stopil, in ga prosil, ter sem govoril iz vsega svojega serca“ (8, 21).

In vendar je ta lepa čednost vsim toliko potrebna. Sej vemo, da nič nečistega ne more v nebeško kraljestvo. Deviško čistost neomadežano ohraniti celó do smerti, to je prednost milosti Božje. Marija, preblažena Devica, je prva povzdignila bandero vednega devištva. Za njo je šel sv. Jožef. Sam deviško čist, je bil zvoljen, je bil odbran, da je varoval devištvo Marijino in ohranil njeno čast pred svetom. In veliko tisoč deviških duš vseh stanov, vseh rodov in narodov in vseh časov se je družilo, in se še zbira na l. banderu prelepega devištva. In to je truma tistih izvoljenih, ki „hodijo za Jagnjetom, kamorkoli gre. Ti so odkupljeni zmed ljudi pervine Bogu in Jagnjetu... in pojejo novo pesem, ktere nihče ne more peti, razun unih, kteri so odkupljeni z zemlje“. (Skr. raz. 14, 3, 4.)

Vender sv. čistost ni potrebna samo tem izvoljenim dušam. Čistost je zapovedana zakonskim in samiškimi. Šesta zapoved Božja je dana vsim ljudem. Sv. zakon ni za plašj pregrehi; sv. zakon je zakrament. Bog je na Sinajski gori rekel: „Ne prešeštvaj!“ Po nauku vsih cerkvenih učencov je s tem rečeno sploh: Ne počenjaj nečistosti. Vsak človek je po svojem stanu zavezan čist biti.

Ali, Bogu se usmili! današnje dni, ko gerda nečistost svojo prešerno glavo prederzno vzdiguje, ko svoje zanjke nesrečna zapeljivost zares prekanjeno, očitno in skrivaj nastavlja, ko se pregreha po glediših, po očitnih shajališih, po nesramnih spisih tako prederzno in brez opovere, kakor postavno poveljuje; ko vse v razuzdanost žene, nečisti ogenj podpihuje: o pač je zares težko, spodobno čistost ohraniti, — pač je zares težko, stanovitno se braniti, da slabega, omahljivega človeka splošni valovi gerde zapeljivosti seboj ne potegnejo.

O zato nam je v tem nepreterganem boju toliko potrebna pomoč od zgoraj, z nebes!

Bog pa, dobri Oče, ki je, in vé naše nadloge in reve, nas ne pusti brez pomoči. On nam je dal mogočne varhe v tej nevarni vojski. Slehern človek, ako ga napade huda skušnjava, ako ga satan, hudobni svet, ali lastno sprideno meso zapeljuje, se zamore oserčiti z mislijo na pričujočnost Božjo, na nečimernost vsega po-svetnega, na grozo in strah pred smertjo in ojestro sodbo.

Sleherni človek v taki dušni nevarnosti zadobi pomoč, ako ponižno pa zaupljivo kliče na Ime Božje. Vsak človek ima svojega angelja varha, ki nam ravno v taki nevarnosti svoje mogočno varstvo razodeva, ako ga preserčno zakličemo na pomoč. Tudi pobožni klic presladkih imén Jezus in Marija nam je gotov pripomoček v skušnjavah zoper sv. čistost. Kdorkoli v imenu Jezusovem kaj prosi, on bo uslišan. In presladko ime: Marija je strah peklenkim močém.

Vsi ti pripomočki so dobri in koristni. O da bi se jih kristjani tudi povsodi in vselej pri vsih skušnjavah poprijemali. Veliko več lepih, čistih, in nedolžnih duš bi bilo med nami. — Ker so pa nevarnosti tako splošne, tako velike in tako mnogotere, človek pa toliko omahljiv, toliko nezvest in tako slab: nam je tudi pripomočkov obilnih in mnogoterih silno, silno potreba.

Zraven Marije nam pa noben svetnik tako zdatne in tako gotove pomoči v tem hudem boju dati ne more, kakor ravno sv. Jožef, ki je že tu na zemlji bil varh Marijnemu devištvu, kteremu je Bog sam v zvesto skerb izročil nedolžnost samo, Jezusa in Marijo, ki je devica vseh devic. In ta velik svetnik je zdaj tam v nebesih, za Marijo naj bližej veličastnega sedeža Božjega, in njemu je Vsegamogočni dodelil posebno moč in milost, da nam v skušnjavah zoper sv. čistost pomaga; da kdorkoli v nevarnosti njegovo sv. ime zaupljivo na pomoč pokliče, ne bo osramoten; bo saželjeno varstvo prejel in občutil.

(Dalje nasl.)

Razgled po svetu.

Verstvo in brezverstvo. Neka posebna previdnost večne Božje pravice se kaže v tem, da ravno edina vélika načelnika katoličanstva v Evropi sta se jela posebno ozirati na Slované, namreč svetni načelnik velikega katoliškega cesarstva cesar Francišk Jožef, in pa véliki glavar vsega keršanstva papež Leon XIII. Pervi je letos med silnim preslavljanjem obiskoval severno-avstrijske Slované; ravno se to obiskovanje dokončuje s Šlezijo. Cerkveni glavar vsega keršanstva pa je ravnokar oglasil encikliko v pohvalo in povzdigo Slovanov, ktera zbuja pozor vesoljnega sveta.

Kakor zgodovina kaže, da so države omikane in toraj sloveče postale le po keršanstvu, tako smemo upati, da bo božja previdnost povzdignila Slované, kteri so še verni in čversti ter ne marajo za brezverski liberalizem, kteremu se je sedanje odpadništvo v naročje verglo. Ob kratkem: keršanstvo je = življenje; prostomišljaštvo je = smert.

Kaj posebnega je toraj, da sploh le kar je nemškega bezvérstva, je nasprotno kakor katoličanstvu, tako tudi slovanstvu, in taki v svojih strankarskih skupšinah rogovilijo zoper pravice Slovanov. Kar pa je katoliško-konservativnega nemškega življa, privoši tudi Slovanom, kar vsak sam sebi želi. Zato tudi nemški konservativci zdaj hočejo v Lincu svojo skupšino napraviti, kakor so liberalni imeli svoje „parteitage“ in zdaj še enega anujejo na Dunaju. Že je za konservativni shod osnovan odbor, kteremu na čelu je gosp. Lienbacher, deželni in državni poslanec iz Solnograda. Ko bodo spoštovani nemški možje katoliške konservativne strani Nemcem moško razložili, da ravnopravnost mora vsako pošteno serce privošiti vsim narodom, je upati, da bode njih poštena beseda usta zamašila mnogim liberalnim vekačem, nemški narod sploh pa vneta za blago misel, ki vsakemu to pusti in dá, kar mu gre.

Misijonsko. Sv. Oče so ustanovili v Afriki dva nova provikarijata, enega v Njanzi in družega v Tanganiki,

in dve središi za misijone na severnem in južnem Kongu. Ti misijoni s vikarijati so izročeni zboru za afrikanse misijone, ki je ustanovljen od Algirskega nadškofa.

Iz Rima naznanjajo, da je v Grottaferrati umrl kardinal Pakka, zadet od mertvuda, rojen l. 1817 v Beneventu, kardinal postal l. 1875.

Kardinal državni tajnik Nina je sv. Očeta prosil, da zaradi oslabiljenega zdravja sme odstopiti od svoje službe in postane prefekt papeževih palač. Misli se, da naslednik mu bode kardinal pronuncij Jakobini na Dunaju; na tega mesto pa, da pride apost. poročnik msgr. Vanutelli iz Bruselja.

Vsi smo jezuiti. Več laških liberalnih časnikov napada laško ministerstvo, ker je začelo preganjati jezuite in pravijo, da ni nobenega vzroka jezuite napadati, ako se ob enem ne napada katoličanstvo samo; kajti od jezuitov niso bistveno razločni vsi tisti, ki spoznavajo in spolnujejo sveto vero Jezusa Kristusa. „Unitá“ toraj kliče: „Vsi smo jezuiti!“

Preslavni pridigar P. Feliks pri „Notre-Dame“ (Mariji D.) v Parizu je v nekem govoru pral: „Kdo preganja jezuite?“ in razdelil je preganjavce v tri kerdela taci, ki sovražijo jezuitovsko družbo. Ti so: 1. Kerdelo brezbožnih; 2. kerdelo prekucuhov; 3. kerdelo od odpadnikov, to je, izdajavci zoper Boga, izdajavci zoper družbinstvo, izdajavci zoper Cerkev. In zakaj preganjajo jezuite? Ne zaradi kacihi zakletev, kajti nikoli ni viditi, da bi jezuita zaradi tega gnali pred sodbo; ne kakor neprijatelji svobode, ker svobode nikjer ne zadržujejo; ne kakor sovražniki napredka itd. Zakaj tedaj? 1. Ker branijo papeža, ne kakor da bi bili sami, temuč kakor njegova prednja straža; 2. ker branijo družino, lastino, družbinstvo, — ne da bi kdaj zmešali oblast s trinoštvom, svobodo z liberalizmom, družbinstvo z ručkarstvom.

Vrednik „Figarov“, Peter Quiroult, v Parizu pravi: „Izrejen sem bil pri jezuitih, pa nisem pri njih nikoli našel nič družega, kakor naj veči dobroto zedinjeno z nezmerno vednostjo.“

Švicarsko Pijevo društvo je na svojem poslednjem shodu sklenilo to le: 1. Vsak ud Pijevega društva se zaveže, da se pod nobenim izgovorom ne naroči na noben liberalni časnik. 2. Vsak družnik se bode naročil na en katoliško-konservativni časnik in se bo po svojih močeh prizadeval dobiti še drugih naročnikov. 3. Vsak družnik se zaveže, da nikakoršnih naznanil s kakoršnimi koli nagibi ne bo dajal liberalnim časnikom. 4. Vsak ud, ki ima zmožnost, se zaveže saj po enkrat na mesec spisati članek ali dopis katoliškemu konservativnemu listu.

Framasoni gerši kakor turčini. Nekteri iz Francoskega pregnani jezuiti so bili v Carigradu z veseljem sprejeti in smejo tam brez zadržka za katoličanstvo delati. Tudi muzelmanska Perzija osramotuje oziroma svobode francoske, laške, belgijanske in druge framašone. Perzijanski šah namreč, ko se je prepričal o blagi delavnosti usmiljenih sester, je iz Teherana v Pariz poslal prednico usmiljenih Sester, da naj toliko teh redovnic seboj pripelje, kolikor jih more dobiti. Vlada perzijanska sama bode plačala vse potne stroške.

Kraljica Viktorija v jezuitovskem kolegiju. Angleški katoliški časnik „Tablet“ je te dni pripovedoval, kako priljudno se sicer protestantska kraljica Viktorija obnaša do oo. jezuitov, ki so jih iz dežele pregnali keršeni judje in judeži. Kraljica je počastila z obiskanjem oo. jezuitov v Rochampton-u. Samostan ta je zraven verta kraljičine rezidence. Prosila je kraljica P. superiora, naj ji predstavi novince, ki so poslednji čas dospeli iz Fran-

coskega; in sprejela jih je z vso priljudnostjo, opravevala, v kakošnih potrebah se nahajajo in rekla, da v vsih potrebah v času svojega pregnanstva naj k nji pribežijo.

Na Angleškem stane odgojenje otrok na katoliških šolah 1.700.000 funtov šterlingov. Na brezverskih šolah se podučuje samo 624 tisoč otrok, katerih odgojenje stane 8 milij. šterlingov; odgoja enega otroka na katoliških šolah stane 17 glđ., na brezverskih šolah pa 30 glđ. v našem denaru.

Cvet in sad sveste molitve.

Zahvale.

Št. 1. Obljubili smo v „Danici“ naznaniti, ako nam naša ljuba mati še ozdravi. Zaupali smo na Božjo pomoč, opravljale so se devetdnevnic k Naši ljubi Gospej presv. Serca in k sv. Jožefu, in začelo se je vidno boljšati, že opravljajo domače opravila vse, kakor popred. Toraj čast in preserčna zahvala Bogu, Naši ljubi Gospej presv. Serca, in sv. Jožefu za dobljeno milost! Hvaležna družina v Ljubljani.

Št. 2. Bila je gospa iz Tersta tukaj, hudo bolna, kar je vžila, je iz sebe vergla. Zdravnik ni več upal, da bi ozdravela. Začele smo nektare opravljati devetdnevnic k Naši ljubi Gospej presv. Serca z namenom, da hočemo po „Danici“ naznaniti, če ozdravi; in ko smo jo začele, se je na boljše obrnilo še tisti dan, in začela je kmalo delati. Sicer popolnoma ni še ozdravela, vendar mislim, da je naša dolžnost obljubo spoštiti v večji čast Božjo in Naše ljube Gospé presv. Serca. Priporočuje se v bratovsko molitev za polno zdravje.

Na Goriškem, 18. vinot. 1880.

M.

Prošnje.

V molitev goreče priporočeni: Ponižno priporočamo v molitev bolnega očeta na nogah, ko bi ljubi Bog na posredovanje naše ljube Gospé presv. Serca njim dodelil ljubo zdravje, ko že nobene zdravila več ne pomagajo.

Bratovske sadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec vinotok 1880.

I. Glavni namen: Izročanje vesoljnega sveta v naj svetejše Jezusovo in Marijino Serce za splošno spreobrnjenje.

II. Posebni nameni:

25. vinotoka. Ss. Krizant in Darija, zakonska, uni iz Atên, ta iz Aleksandrije, sta strahotno terpinčena dala življenje za sv. vero l. 284. Njuna stanovitnost je spreobrnila veliko poganov. Priporoč.: Dekanska duhovnija sv. Štefana v Postojni (2727 duš). Katoliški zakonski za stanovitnost v čednosti. Spreobrnjenje morivcev in ubijavcev.

26. Sv. Evarist papež, Sirijan, je bil Rim razdelil v župnije, iz katerih prednikov so sčasoma nastali kardinal-mašniki, mučen l. 111. Priporoč.: Hrenoviška duhovnija sv. Martina šk. (4033 d.). Vsi višji in nižji duhovski pastirji. Spreobrnjenje sovražnikov sv. Cerkve.

27. Sv. Frumencij, škof v Etijopiji, je spreobrnil Abisince v 4. stoletji. Priporoč.: Senožeče sv. Jerneja ap. (2274 d.). Spreobrnjenje Egipta in Abisinijske. Pohlevnost in krotkost slov. mladenčcem.

28. Ss. Simon in Juda ap.; uni je oznanoval sv. vero v Mavretaniji in Perziji, Juda Tadej pa v Siriji in

Perziji. Priporoč.: Slavina M. D. v nebo vzete (1571 d.). Duhovni dobrotniki. Spreobrnjenje ravno omenjenih dežel.

29. Sv. Narcis, tretji škof v Jeruzalemu. Krivično obrekovan od treh hudobnežev, je zginil v samoto; še le po smrti dveh naslednikov se je zopet prikazal v veselje vsih vernikov, in je ovčice vodil do konca; † 116 let star v 3. stoletji. Priporoč.: Vreme M. D. v nebo vzete (1966 d.). Obrekovani in po nedolžno terpeči. Umirajoči in duše v vicah.

30. Sv. Marcel, vojak, je l. 296 pod ces. Maksimijanom v Sangeru na Afrikanskem za sv. vero kri prelil. Priporoč.: Šempeter (1359 d.). Vojaki, posebno zoper kletvinjo in za službo Božjo. Zatrenje grešnih znanj in ostudnega ponočevanja.

31. Štir in dvajseta nedelja po Bink. Evang.: Vihar na morji (Mat 8). Sv. Volbenk šk. Priporoč.: Ternje sv. Elija preroka (1090 d.). Hudo skušani. Vse še ne uslišane prošnje.

Listek za raznoterosti.

Na Goričanih je bilo 14. oktobra posvečenih 50 portatilov.

Iz Ljubljane. V uršulinski cerkvi ste sv. Uršule dan zopet dve gospodičini sprejele redovno obleko. Ob 8 zjutraj so premilgosp. knez in škof pričeli sv. mašo in navadne obrede.

Pojasnilo. Ker sem bil tudi jaz interpeliran, zakaj se ni bilo namesto večernic v frančiškanski cerkvi drugod kaj drugega napravilo, odgovarjam, da je v odbo-rovi seji v četrtek 9. sept. č. P. Aug. Hribar obljubil večernice napraviti s harmoniumom (pri katerem se je tudi v nedeljo 12. sept. v cerkvi pelo), in ker je to bilo še le v soboto 11. sept. preklicano, ni bilo na noben način več mogoče v enem dnevu kaj vzornega pripraviti.

Ant. Foerster.

† **G. Jan. Tomažič**, mnogim znani ljubljanski meščan in nekdanji cerkvenik v Križankih, je umrl 17. t. m. v 71. letu svoje starosti, previden s ss. zakramenti za umirajoče. Čast. gospod sin, duhoven, ranjcega priporoča v pobožno molitev in blag spomin.

Preč. g. Rihard Frank, župnik v Teržiču, je postal kanonik v Novem mestu.

Armensko-katoliški patrijarh Hassun v Carigradu se v kratkem podá v Rim in bo postal kardinal ter bode nadalje v Rimu stanoval.

Stoječi pred cerkvenimi vrati. V mnogih krajih je ob nedeljah in praznikih viditi mladenčev in pobalinov pred začetkom in med božjo službo stati pred cerkvenimi durmi ali tudi v lopi pod zvonikom. Velikrat taki tudi še pobožnim obiskovalcem cerkve zagradijo vstop, zijajo nesramno po drugem spolu in se tako obnašajo, kakor bi ne vedili, da cerkev je hiša Božja. Katolišk ameriškanski list piše o ti napaki: „V starih časih so mogli očitni grešniki zunaj cerkve stati in vstopajočim se priporočevati v priprošnje. Po navadi so bili bosonogi in gologlavi in so imeli verv okoli vratú. Tudi v naših časih stoji veliko očitnih grešnikov med Božjo službo zunaj cerkve. Prav za prav bi mogli biti tudi z vervjo okoli vratú overženi in k cerkvenim obiskovalcem govoriti: „Prosíte Boga za-me, da bi zopet zadobil vero, spoštovanje in ljubezen do Njega, kateri je za-me na križu umrl.“ — Ne le ameriškimi, ampak tudi našim postopačem pred cerkvijo bi veljalo tako svarilo, in po-

mislili naj bi, da takim prešérnežem po tistem prostoru zunaj cerkve gori peklenški ogenj pod petami, kateri jih bo enkrat pékel, pékel, pékel!

Koliko ljudi umerje vsak dan na svetu? V Evropi živi 309 milijonov ljudi, v Aziji 804 milij., v Afriki 199 milij., v Ameriki 85 milij., in v Avstraliji 4½ milij. prebivalcev; tedaj je skupaj ena milijarda in 421 milij. (ali 1421 milij.). Vsako leto jih umerje 35 milij. 693 tisuč, ali po 97.800 ljudi vsak dan. — Rodi se jih vsako minuto 70, ali 104.800 na dan.

Prebivalcev v Bosni in Hercegovini gledé vere je 448 tisoč turkov, 469 tisoč gerkov, 209 tisoč rimo-katoličanov, 3400 judov, in 300 drugovercev.

Poslednje novice. Delegaciji za obojnostransko vlado ste 19. t. m. v Budapešti pričele svoje obravnave. Predsednik je zopet grof Koronini, namestnik pa knez Czar-torisky. Tudi v odsekih je nekaj mož z desnice. — Der-žavni zbor, kakor mislijo, se prične 23. listop. — Turško-černogorska zadeva se še zmeraj ne gane naprej; nove dogodbe pa reč še bolj zamotavajo. Tako je v Prizrenu na Albanskem ubit avstrijski dragomán (tolmač) in njegova žena, torej je avstrijski konzul dobil ukaz preseliti se v varnejše mesto.

Duhovske spremembe.

V Teržaški škofiji: Č. g. Jožef Flegar, administrator Holmski, je postal župnik v Gerdoselu. Č. g. Jan. Dragovina, administr. na Golagorici, gre ravno tako v Lovrano. Od tam gre preč. g. Andr. Sterk za kanonika v Terst. V Golagorici bode administrator č. g. Fr. Korelić, kaplan v Kersikli. Č. g. Blaž Dekleva, koop. v Lanišću, bode administr. Holmski.

Dobrotni darovi.

Za pogorelce v Matenji vasi: Iz Žaline po č. gosp. župniku 3 gl.

Za pogorelce pri Mariji Snežnici na Gori pri Ribnici: Č. g. Ant Čibašek 3 gl.

Za pogorelce v Smerjenjih: Iz Žaline po č. g. župniku 3 gl.

Za bulgarski katol. misijon v Adrijanopolu: Iz Žaline po č. g. župniku 2 gl. — Bizeljski čast. gosp. župnik s svojimi farani za zedinjene Bulgare 2 gl. 50 kr. po pn. g. kanoniku Petru Urhu. — Žena iz št. viške fare 1 gl. — Za tabernak.: B. G. 1 gl. Neimenovana 2 gl. po č. g. J. Porentu. Č. g. Fr. Zmazek 5 gold. Č. g. F. K. 1 gld.

Za sv. Detinstvo: Po č. g. J. Dolencu 10 gld. — Z Ježice po č. g. župniku 3 gl. 36 kr.

Pogovori s gg. dopisovalci.

G. R.: Prav iz serca zajeto. Deus retribuat! — G. K.: Vse pride na versto. Serčna hvala! — G. S—: Dum approbatns, semper bonus gustus! Dolžnik na vse strani. Bog plati! — G. L—h.: Za ta trenutek ne vem, ker potuje po Parskem; več pismeno čisto v kratkem. — G. Trob. v Vab.: Ravno došlo dolgo pisanje: tisoč pozdravil in zahval! Č. P. Jož. D—r. na Dun.: Prav koristna misel; bode se poskusilo.

Prav lepo priporočilo blagim prijatom šolske mladine za „ljudsko kuhinjo“. Potreba velika — mladine obilno iz vsih krajev. Vr.